

Opwijk 0.68

1. az dæ ki.kærn.æ.ste.kfo.gel zi:n dæ zæn zæ bæn:t
2. mæne vrint az dæ blume gu gitn
3. se:ræwo.ræX spinæznæmi.æ as mæ maksimæn
4. gru.ævæn es kwu.æu wæræk
5. up da sXip kre.gæzæ besXimælj bru:st
6. dæ sXru.enwærækær æ. næ splin.tær in zæne vinder
| tæmærmæn is ouderwets |
7. dæ sXipær læktn. zæn lipæn af
8. in da fabriek es niks tæ zin
9. kum nekiji. kum kinækæn
10. bu:us Xæ.vd uns fir pintøm bir | stri.æp - æ
stripkæn - næ kapær = *kleine glazen* |
11. bridj uns twi:æ kilo. kri:ikæn
12. zamæn e.læ vu:ævæn - of : - te.løvuu:ævæn - of : -
zæmæ sægævu:ævæn - dru.æ litærs wu:æn u:ætXæ-
dru:jkæn
13. a dri:ægdn.u mu:æ mæ næ klipær
14. kem zæn tm:n gæzin
15. vastlu.uvæt wæ ni fe:l næmæ gævi:rt
16. ljbæm blu.æ dak mæjelni mæ.gægun n.bæn
17. kemæki(k) da ni Xædv zelæ man - of : - ju:ij
18. dven: datur afkumt
19. næ spinækup - spinækupæn - of : - spinækupæn:tn -
næ kub.æstæl - of : - sXusumbestæl
20. muits - bæn:t - en wu.æ (læjvæslæmjæ:s en
bizæwi:æn = *plaatsnamen voor weiland*) - næ
paræstul - en u:cX - næ ves - of : - pu:æt - næ pæ:pæl
21. dvæ kær.ræl dæ gi:æl dæ wæ:rl feXtn - of : - zu.æ
gi:æl dæ wæ:rlt o.veru:æp Xæzet emæn
22. ksal a wa pæ.lækæ Xæ:væn
23. injælant.v fe:l a. sXæ:pæn afbre.kæn
24. ai fale.væn.ækijæn bet Xat
25. ge. mæ twi:æ bri:æ sti:æn - bri:ædær - dæ bri:ætstæ
26. da stanþæl stu:tv næmi:æ
27. dv.æ man ed æ læ:væ læk næn barvuj | næ gru:ætn
i:ær |
28. lisafær es si ni in: e.mæl gæble.væn
29. dæ sXo:lkadæ.æn emæ metæ mi:æstær nu dæ zi:æ
gæwæ:st
30. kan tuX ni kumæ ve. dak Xæri:æd bæen
31. dæ bi:æstn dri:jkæ gæræ lue:zæmæ.l
32. ai kani Xv wærkæ zæn kæ:l du si:ær
33. stek nækæ næ ste:l in dvem besum
34. ni:æ - metæ ke.gelæ - of : - ke.gæls (*buitenwijk*) -
wæstær næmi:æ gæspelt'
35. seX - kem a twi:æ ki:æ up a. gæru.æpæn
36. dæ pær es ni ru:æp - of : - ræ:p (*buitenwijk bij
Buggenhout*) - du zit nug æn witæ kær. in
37. zæ zæ wæX nu tfelt
38. zæ.dæm i.æs.æ gelt elpæn updu.cn
39. æ zalt fale.væn.i - of : - fazle.væn.i - fæ:r bri:jen
40. zez delæf.æn e.l melækwu:æt
41. dæ man mu:id up sæen vra: pasn (*beschermen
onbek. ; cf. echter : zwermen = zwælæmæn - of :
zwæremæn*)
42. in tsXelæ zwæmæn es Xævu:crlæk - of : - prækæle:s
43. dan: es.ta:t umdatn stærek es | næn ærægen unt |
44. wu.æle mutn dv. delæf.æn emæn æn gu:æln
dænder elæft
45. elæpt.a beræ nekij upæfæn
46. unzæ maitser es.u vai: az æ værækæn - of : - æ
mulækæn - of : - zu: dik as næn das -
47. zæ sprinjær untærtfæ:rst - of : - untærtfuitst -
of : - umtærtfuitst - fe.j æn wærijk
48. dæm bu.æmsnær zal dæm bu:æm avintn.
49. dud i.æstæ vain.stær tu.æ
50. tjbæintæ klipæ væ dæ vru.mis - du:æmis - tluf
51. æn spru:æ - parægeræk - (cf. I.221-51)
52. dæ sadu:ætn. - of : - suldu:ætn (*jonger*) - emæn da
fra.menz æ:r u:ær afXæmsjæn
53. zæ vu:ædær e.d em zes ju.ær lu:æ:ætn.u tsXo:cl
gu:æ:æn
54. kemæt em afXæru.æjæn - va za lu:æt lustwu:æter
tæ gu:æ:æn
55. væl vjæ:æn. zi.ræ lasti. ni - of : - luste.s kantn.i -
fe:l næmi.æ
56. jæ:ræ putn: n:æni fe:l wæ:t
57. dæ pu:l stud in: djæ:t
58. in mijæ:t æst nuX tæ kæ:l fe. tæ kvitsn
59. di kjæ:s brant klær æ
60. æ truk mæ tjbæ:t sænæ stjæ:t
61. in dv:æn: tu.æt kwumde gu.æln i. alæ ju:æn.u dæ
kæræmis
62. dæ pu:æ:æter zæ.æ.tad (*praesens*) unzæ:ær vulmukt es
63. gæ zu:æ:æ ma wæ:l mu gæ zæ niks tegæ mu:æ -
of : - gen sprukt n:æt'
64. dæ zwulæmæ zæ.læ gu vædrum kumæn
65. guiræ vandu:æ:æ ni ku:æ:æn
66. e.tæ zu.æln u.æk Xæ.ræ kæ:s
67. zæne munter es kaput - æ læ. slo:k
68. tæ: næ wæræmæn daX.æwæ:st æn tæ: næ zaXm.
o.æ:væt
69. da manækæ luip bæ:rævuits
70. dazn bæst in dæ kæne
71. (ijk wa. datæm bu:ij - of : - datæ fakte:r - næn
bri:f bruXt
72. kem pu.æn u mæn æt
73. ka mæ Xi:æn dwæ.zæ mæn:æn. um
74. æXtær sXuftv.æt spanæmæn tjbæ:t in dæ ni.væ kær:
75. kem æwa ketsn. - va ve. dnu:æn al
76. dæ zom van dæ ke.nijæ e.d u.æk sadu:æ:æ Xæwæ:st
77. wætæ gæ gi.ænæm bo:Xmo:æ:æker wu:æn:
78. dvæ ru:æzn. emæ læjæ di:æres (*buitenwijk bij
Buggenhout* - di.æ:ns)
79. kXæli.ævæ:æ gem bakæ:æ fan | wo:æt |
80. tkinækæ waz du:æt fe. dasnt kustn du:æpæn
81. zæn u.ærn æn zæn u:ægen dro.æ:ægen | lu.æpæn |
82. e.l - of : e.r - duXtærkæn es mæ. næ keræf nu tjbus
Xo:æ:æn mæ.mbe:æn trækæn | up plikæn = *hop
plukken* |
83. dv:is næ spet væt.æ. li:ær
84. æ zætæ - of : - zæt:n - zæn stro:t o:æpæn
85. tfulek suXt anders niks as Xæld æn gut | ru.æk-
dum |
86. æ.læ munt ez dri:æX fan: dæst
87. da weg es krim - tez alum lasto:æ:æ
88. ik.uXt fe. dæ. klæ:æn (*vr.*) æn trumækæn
89. dæm buk es Xæstærævæn - a e.dn kæst ingæslikt
90. zæ li:kæ wæ:æ ket æn gut'
91. in tumer ezd best

92. nē sXiter mu. Xu. kinē lunken
 93. zik nēkiē nu māen. u:c
 94. kwet ni wu daken za mu.tē zi:kēn
 95. nē ku.lē keldē es Xu. fe. ŋbir
 96. ik must useblu.c.t.rinke ve. tē vērkluken
 97. kmud i:stē vujēzē in tstal virn
 98. mēm bri:r was mi:X
 99. dē melēkbuc:r duc. nē gruc:tn tu:c
 100. dē bo.tarmelak ez din aen zi:r - sti:rtē aem fedrum - of : - fērum
 101. vp en ir zamēn du.ē pit kinē viln.
 102. aez vp sē point (= hij is ernstig) - sēkir (1° van een persoon, 2° van een werk)
 103. aē kvm nuet Xēnē - of : - faz le:vē genē - mēni:t.ē lu:c
 104. in italē zændē bærēgen da fir span
 105. tērvdē ga du. vp dē.vēn
 106. tē bu:em emēz ē stik fan dē brigē gēv:ert
 107. gē muid un.s fe:lnakē kumē ke:rn
 108. ais fa le.vē gēkvmē me.ēn dikē bezē
 109. dē de:r es fam bi.kēnāt Xēmu:kt
 110. aē getra.dē vra. muit - of : - mu. - kin. nu.ēn
 111. ik em i gēs Xēzu.ēt - mu twas Xē gu. so:c
 112. dēm brar zē.tat nuX tē dir es fe. tē bam
 113. bakēn - iX bak - gūē bakt - vē bakt - bakt - wuelēm bakēn - iX baktn. - gūē - vē baktn. - wuelēm bakt - wueln emē gēbakēn
 114. bi:ēn - iX bi:ē - of : - bu:ē - gūē - vē bit - wuelēm bi:ēn - bi:ēmēn - iX bu:ē - of : - buidn - ik em gēbujēn - of : - gēbujēn - of : - gēbuit - buidē zueln u:ēk
 115. tēz ē klēm mu tēz ē fu:ēn
 116. gē kindi u:ērē kru:ēgen vp dē mēt
 117. s. Xēze.tatn vp mu.ē nēki.ē za. - of : - zal - pa:zn
 118. tma.sē zv.ē datn gēlu.ēk u.ē
 119. du wuc:urē vu:af pru:ēzn
 120. under du:ēn i.ēkēl.ē ligē ve:l i.ēkēln | dēs nē sXu.ēn: i.ēk |
 121. two:cūtē zal gu zujēn - tsuid al
 122. tu:cē es nuX:rim - tēs nuX mu rēs - of : - rēzēkēs - Xēmu:st
 123. majēnē.s.as mu:c:kēzē metu:ērē (mv.) van: u:ē (enk.)
 124. da buimkē zal du mujēlēk in dē was Xēru:c:ukēn | kinē grujēn |
 125. dē pas'tu:er s. Xujē wu:ēn
 126. dē duitserz emēn - of : - duitsn. emēn - unz at u:ēz afXēbrant
 127. dē (niet aanwijzend) melēk spuit vitē kuj ērn ēr
 128. dē kēstēr luit fe. dē kru:ēsn
 129. dē tre.mēls fan dē kruwugēm bi:ēge van tXēwiXt
 130. sumstē - of : - zumstē - mēnsē snitn.u.ēg e.ln:ēz u.ēt
 131. zamēn em grāt aen blat Xēslu:c:ugēn
 132. dē sa:z ez ēwa - of : - aembkē - fla:
 133. dē sni:ē lēt.ik
 134. tēz ni.ēwēgat lēn dak a gēzi:n em
 135. ni.pu.ēt wer na. ēn gi.ēlōgans ni.vē stat
 136. du:c:n - iX duint - of : - duint - gūē dyn:t' - u.ē du:n't' - wueln dyn:t - gūēln dyn:t - zueln dyn:t - iX dē:st - of : - dēnt - gū.ē dē.ēt - of : - dēnt - u.ē dē.ēt - wueln dē:nt - zueln dē:nt - dan:t ē mu dē: - dasnt mvēn dē.ēn
 137. du:apēn - du:apkli:st - dē vuint -
 138. desn - vē dest - aē destn -
 139. bin: - iX bin - gūē - vē bint' - wuelēm bin: - bintn - buntn - ik em gēbun:
 140. Locale landmaten : ēn ruj = zēzēndertēX stapēn (dru.ē rujēn ez ēn a.r) - ēn daXwant = 100 r. = 33 a. + een klein beetje.
 141. Waternamen : dē bro.ubantsē be.k - dazbe.k - dē wi.zbe.k - dē me.lēbe.k - dē piXbe.k - dē nu.ēv'si.lbe.k (gehucht Nijversele) - dē klu.ēzbe.k - dē kō.ūlēvdēbe.k (Karenveldbeek) - dē lanje vslēbe.k (Lange Veldbeek) - dē rē.v.gēwtelbe.k - dē pitn

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is : vpa.ēk

De inwoners heten : vpaikēn.ēs

Hun bijnaam is : vpa:kē pape.tērs - of : - bir:drin:kērs

Het aantal inwoners was op 31-12-1920 : 6.466.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : dē fabrikstrō.ūt - dē gastv.ēstrō.ūt - dē v.rēbō.ūn - tukskēn - dē kalkēstrō.ūt - dē kō.ūlēvltstrō.ūt (Karenveldstraat) - dēn dun:kērē pit - nu.ēv.ēsil - dru.c.sāt - tsXytēzēf - dē plēzantēn vf - tlū.ēk - dēm bla.āt - dēn tu.tēr - da. rut - tikskēn - dē klu.ē - tferdi.p - trut - vp dūst - dēm bruvin:k - dē pj.ē.rēkāt.ēr - dēm buXt - dēps - Een paar wijken verschillen enigszins van het centrum, namelijk De Bovenkant, Droeshout en 't Luik, welke nadere verwantschap vertonen, resp. met het Merchteems, het Mazenzeels en het Lebbeeks dialect. Een verschil tussen oudere en jongere sprekers lijkt te zijn het aspireren van de t, vooral in de eindpositie, dat bij de eersten niet, bij de anderen zeer sterk wordt gehoord.

Er wordt te Opwijk noch Frans noch zuiver Nederlands gesproken, tenzij dit laatste, waarmee enkele studenten en onderwijzers een begin maken.

De meerderheid van de Opwijkse bevolking bestaat uit landbouwers; verscheidene honderden werklieden arbeiden in de locale voden- en blauwselfabriek en in de vellenfabriek; talrijke anderen begeven zich dagelijks naar Brussel.

Zegslieden : 1. Buggenhout, Leo; 32 j.; geb. te O. en hier onderwijzer; heeft hier steeds verbleven; B. is van O., M. van Ramsdonk; hij spreekt gewoonlijk een ietwat vernederlandst Opwijkse maar kent grondig plat Opwijkse. De eind-t is bij hem sterk geaspireerd.

2. Moerenhout, Louis; 54 j.; geb. te O., hier kleermaker; heeft steeds hier verbleven, evenals zijn V. en M.; hij spreekt altijd zuiver Opwijkse.

3. Heuvinck, Evarist; 61 j.; geb. te O. en aldaar onderkoster en landbouwer. V. en M. waren van O. Hij heeft altijd hier verbleven en zuiver Opwijkse gesproken.

4. Een viertal Opwijkse studenten woonden de opnemings bij, en brachten al eens raad in twijfelachtige gevallen.